NIJZ Nacionalni inštitut za javno zdravje

OBMOČNA ENOTA LJUBLJANA
Zaloška c. 29, Ljubljana
www.nijz.si
info@nijz.si
t +386 1 586 39 00
f +386 1 540 31 90

EPIDEMIOLOŠKO POROČILO: MAJ – AVGUST 2017

V obdobju od maja do avgusta 2017 smo na Nacionalnem inštitutu za javno zdravje, Območna enota Ljubljana (NIJZ OE Ljubljana), obdelali skupaj 7895 prijav nalezljivih bolezni. Prijave in obolevnost zaradi nalezljivih bolezni na 10.000 prebivalcev prikazuje preglednica 1.

Preglednica 1: Prijavljene nalezljive bolezni in obolevnost, NIJZ OE Ljubljana, maj do avgust 2017

	Maj 2017	**Junij 2017**	**Julij 2017**	**Avgust 2017**	**Maj– Avgust 2017**
Prijave	2323	2081	1676	1815	7895
Obolevnost na 10.000 prebivalcev	35,2%	31,6%	25,4%	27,5%	119,8%

Število prijav nalezljivih bolezni je nižje kot v prvi tretjini leta, ko smo prejeli 9163 prijav, kar je pričakovano, glede na letni čas.

Najpogosteje prijavljene nalezljive bolezni v zdravstveni regiji Ljubljana v obdobju od maja do avgusta 2017:
Največje število prijav smo prejeli za diagnozo gastroenteritis ali kolitis infekcijske etiologije z neopredeljenimi povzročitelji – 2142 prijav, sledi Streptokokni tonzilitis in faringitis – 1428 prijav, ter Lymska borelioza – 805 prijav.
V prvi tretjini leta so bile iste diagnoze na prvih dveh mestih po številu prijav, le da je bil vrstni red obraten (na prvem mestu respiratorne in na drugem mestu črevesne nalezljive bolezni), kar je pričakovano glede na letni čas.

Spremljanje gibanja izbranih skupin nalezljivih bolezni v drugi tretjini leta 2017:
Za preglednejše spremljanje gibanja nalezljivih bolezni skozi določena časovna obdobja, smo diagnoze nalezljivih bolezni po MKB-10 razdelili v tri velike skupine: *respiratorne* (po MKB: A37-A38, A48.1, A48.2, B01, B02, B27, J01-J40), *črevesne* (po MKB: A02-A09, B67-B68, B75-B80) in *kožne* (po MKB: A46, A69, B35, B86).

Graf 1: Gibanje izbranih skupin nalezljivih bolezni v zadnjem letu

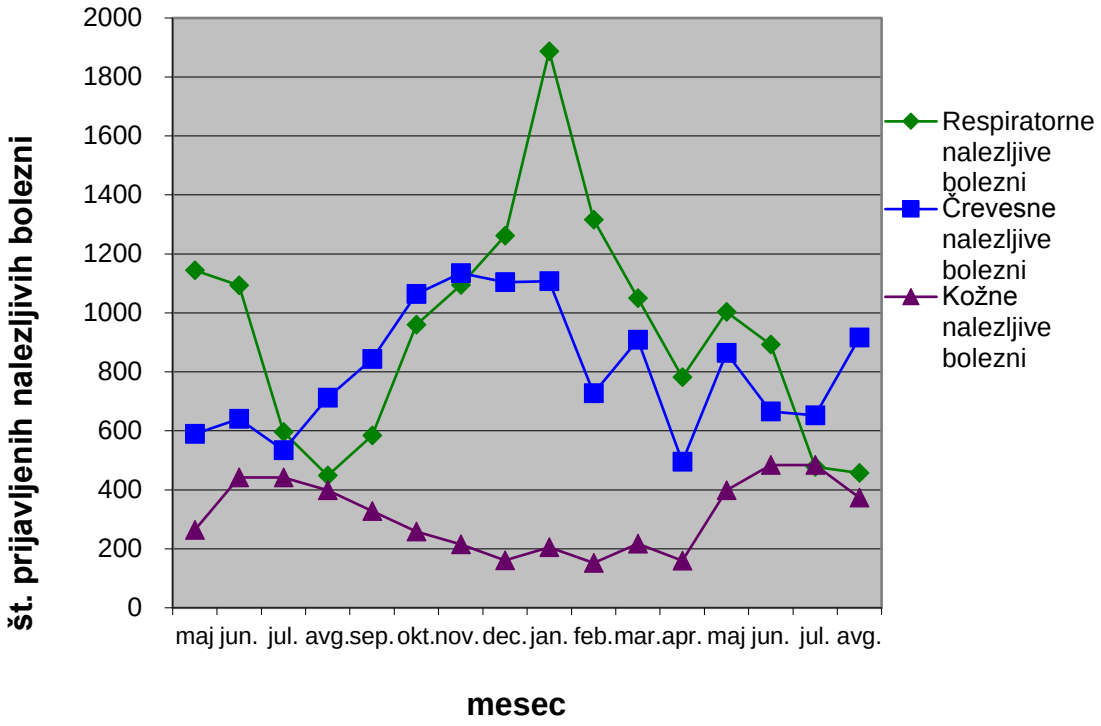

Trend števila prijav v skupini respiratornih bolezni pada, kar je pričakovano glede na letni čas.

BOLEZNI, PROTI KATERIM OBVEZNO CEPIMO

V avgustu smo prejeli **1 prijavo mumpsa.** Zbolel je 34 moški iz Ljubljane, ki je do leta 2002 živel v Vojvodini in ni bil popolnoma cepljen. Primer je bil importiran iz Kanade, kjer je gospod poleti bival 3 tedne. Identificirali smo kontakte in jih cepili.

Od meseca maja do avgusta 2017 je bilo prijavljenih **68** obolenj **oslovskega kašlja**; 40 je bilo laboratorijsko potrjenih, za 28 primerov pa ni bila opravljena laboratorijska potrditev. Vsi zboleli so bili popolno cepljeni. V maju in juniju je bilo več obolelih v Idriji in sicer na OŠ Idrija; 5 deklic in 2 fanta in v vrtcu v Spodnji Idriji; 6 deklic in 10 dečkov. Prav tako je bilo več primerov oslovskega kašlja tudi v Dobu pri Domžalah; 2 fanta in ena deklica iz osnovne šole, gospa stara 45 let, vnuk in 70 letna babica, moški star 29 let in njegova 55 letna mama. Zbolela sta tudi 2 fanta in 5 deklet iz različnih srednjih šol. Ostali se na anketiranje niso odzvali.
Povečano število zbolelih z oslovskim kašljem v obdobju od marca do junija 2017 prikazujejo grafi št. 2 do št. 4.

Graf 2: Število zbolelih oseb z oslovskim kašljem glede na datum začetka bolezni

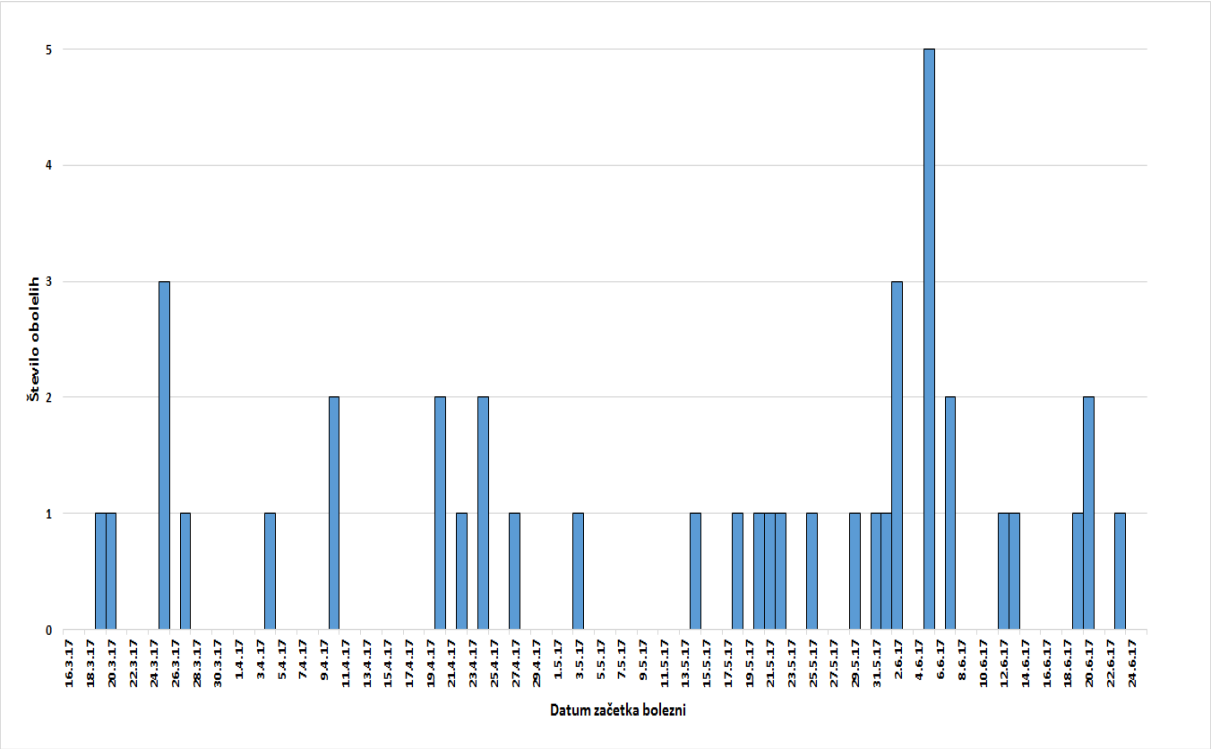

Graf 3: Število zbolelih oseb z oslovskim kašljem glede na skupine združevanja in spol

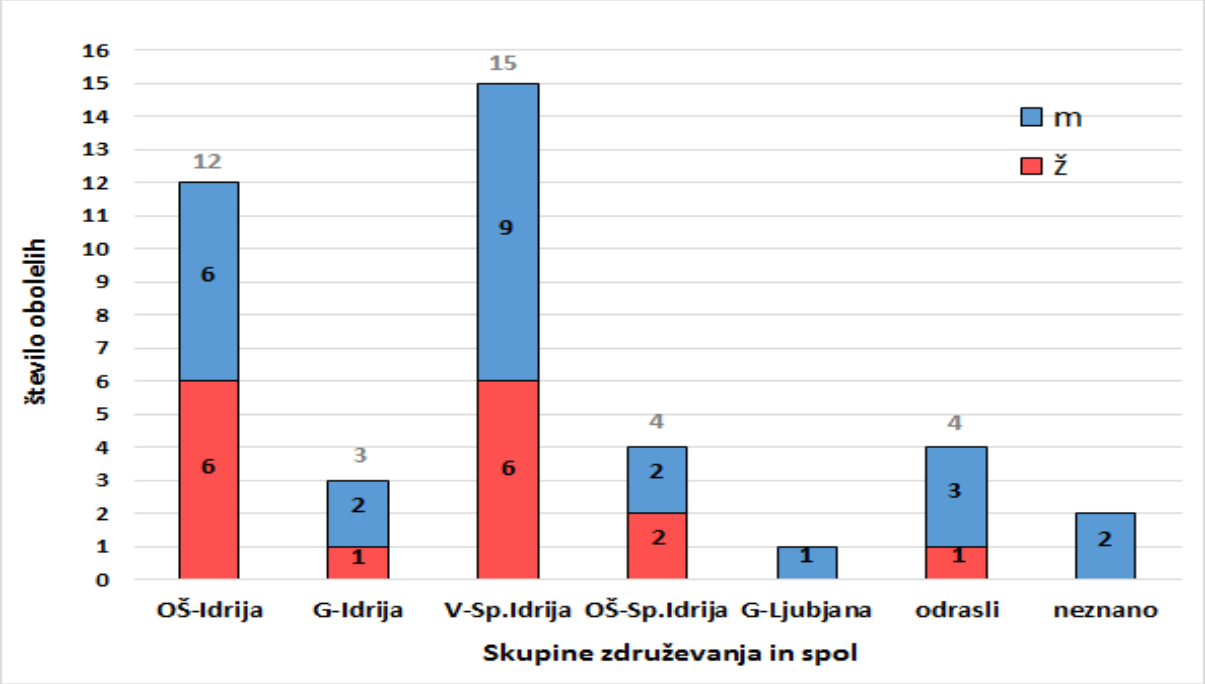

Graf 4: Število zbolelih oseb z oslovskim kašljem glede na skupine združevanja in starost

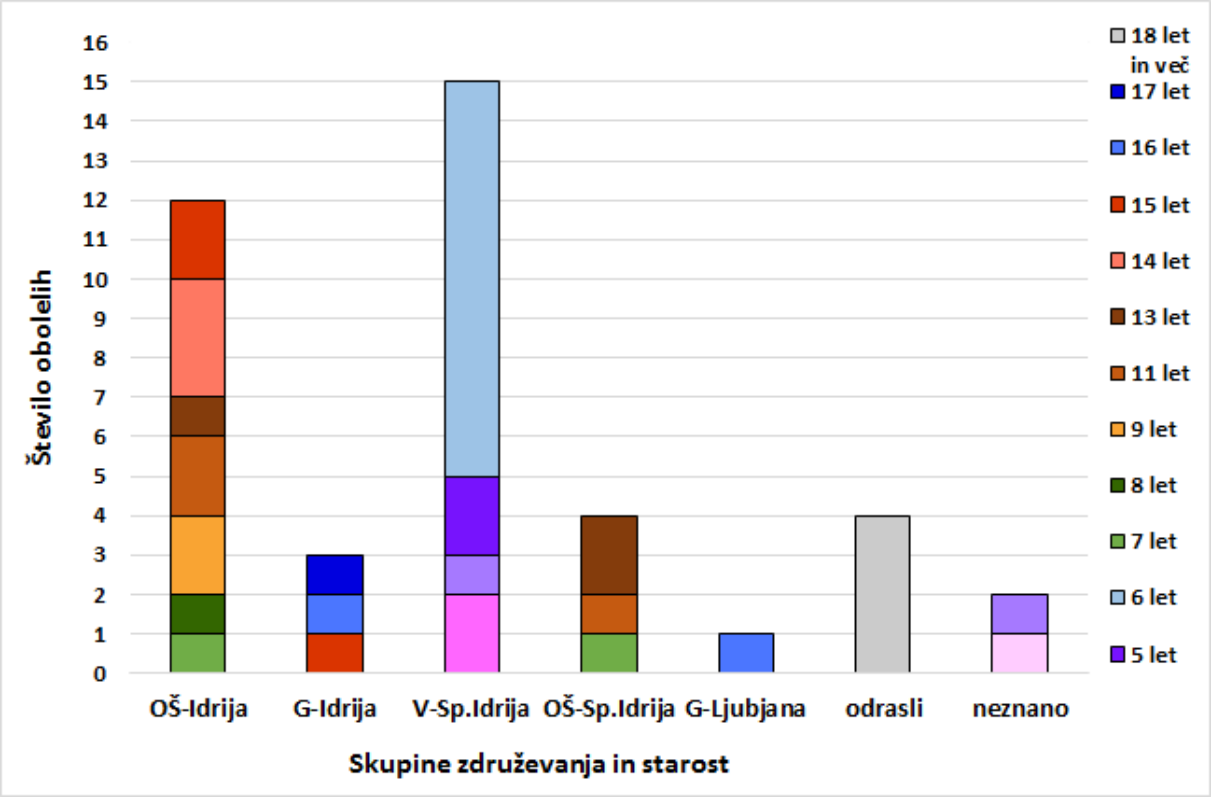

RESPIRATORNE KAPLJIČNE NALEZLJIVE BOLEZNI

Med najpogosteje prijavljenimi respiratornimi kapljičnimi boleznimi v obdobju od maja do avgusta 2017 so bile sledeče bolezni: Streptokokni faringitis in tonzilitis - 1428 prijav, norice – 599 prijav, okužbe z Zostrom - 442 ter škrlatinka - 166 prijav.

V sredini leta 2017 smo obravnavali **22** primerov okužbe z ***Legionelo.*** En moški se je najverjetneje okužil v apartmaju na Hrvaškem. Obvestili smo epidemiološko službo na območju okužbe. En stanovalec iz doma starejših občanov, se je najverjetneje okužil v domu. Pregledali smo tudi vzorce vode iz domačih virov in v enem primeru smo ugotovili tveganje za okužbo v domačem okolju. Vsem obravnavanim bolnikom smo podali nasvete o preprečevanju legioneloze v domačem okolju.

ČREVESNE NALEZLJIVE BOLEZNI IN ZOONOZE

Od maja do avgusta 2017 smo prejeli 2142 prijav gastroenteritisa, ki je bil posledica infekcije, vendar povzročitelj ni bil dokazan. Virusnih gastroenteritisov je bilo skupaj 76, od tega največ **rotavirusnih** - 36, sledijo **norovirusni** gastroenteritisi - 30 prijav. V prvi tretjini leta je bilo večje število prijav virusnih črevesnih nalezljivih bolezni (323) zaradi izbruhov virusnih črevesnih nalezljivih bolezni v kolektivih, kar je običajno za hladnejši del leta.
Prejeli smo 255 prijav bakterijskih gastroenteritisov. Od teh je največ povzročenih z bakterijo ***Campylobacter*** -165 (v prvi tretjini leta - 56), sledijo enteritisi, ki jih povzroča ***Clostridium*** – 43 prijav in okužbe s ***Salmonello*** – 29 prijav. Vse, ki so zboleli zaradi okužbe s *Salonello* ali *Campilobactrom*, smo vabili na telefonsko epidemiološko poizvedovanje. Na vabilo se je

odzvala polovica vseh zbolelih zaradi okužbe s *Campilobactrom* in slaba tretjina vseh zbolelih zaradi okužbe s *Salmonello*. Identificirali smo 6 zbolelih oseb, ki pri delu prihajajo v stik z živili in ustrezno ukrepali.
Prejeli smo 3 prijave okužbe s ***Shigello.*** Zbolela je 43 letna ženska, ki je potovala po Mehiki. Dve osebi se na anketiranje nista odzvali.
Prejeli smo 8 prijav okužbe z ***Escherichio coli.*** Zbolelo je 5 dojenčkov, deklica stara 7 let in 2 ženski stari 18 in 48 let. Primeri med seboj niso bili epidemiološko povezani. Otroci so bolj dovzetni za okužbo.
V drugi tretjini leta smo prejeli tudi **628** prijav okužb s **podančico (glistavosti).**
V avgustu smo prejeli prijave za **2 primera** okužbe z bakterijo ***Leptospira***. Zbolela sta moška, stara 51 in 76 let. Eden se je najverjetneje okužil med bivanjem v kampu na Hrvaškem, drugi pa v Bosni, kjer stanuje.
Obravnavali smo **1 primer** okužbe z bakterijo ***Coxiella burnetii*** oziroma **vročice Q.** Zbolel je 54 letni moški iz Kočevja, ki se je najverjetneje okužil med dopustom v Bosni, kjer je bil v stiku z drobnico.
Obravnavali smo tudi **1 primer** okužbe z bakterijo ***Brucella***. Zbolel je 55 letni moški iz Ljubljane, ki se je najverjetneje okužil v Bosni, kamor potuje običajno vsak vikend. Tam je bil v stiku z dokazano bolno čredo drobnice.
Obravnavali smo **9 primerov** okužb **Hemoragične mrzlice z renalnim sindromom**. Zboleli so se najverjetneje okužili v domačem okolju: pri delu na vrtu, pri čiščenju, pri rekreaciji.

VEKTORSKE (KME in borelioza, …)

V obdobju od maja do aprila 2017 smo prejeli **805 prijav Lyme borelioze** ter **23 prijav klopnega meningoencefalitisa.** Občutno povečanje števila prijav v drugi tretjini leta pripisujemo toplejšemu letnemu času, ko je večja aktivnost klopov in ljudje se pogosteje gibajo v naravi.
Obravnavali smo **3 primere denge**. En primer v juliju in dva primera v avgustu. Vsi so bili importirani iz Afrike.
Prejeli smo prijave za **6 primerov malarije,** prav tako importirane iz Afrike. Nihče izmed zbolelih ni jemal kemoprofilakse proti malariji.

MENINGITISI (bakterijski in virusni razen KME)

V drugi tretjini leta 2017 smo obravnavali en primer **meningokoknega meningitisa**. Zbolela je dve letna deklica. Identificirali smo tesne kontakte in jim razdelili antibiotično kemoprofilakso.
Od maja do avgusta smo prejeli 1 prijavo enterovirusnega meningitisa in 16 prijav neopredeljenega virusnega meningitisa, 1 prijavo pnevmokoknega meningitisa in 9 prijav neopredeljenega bakterijskega meningitisa.

HEPATITISI

V obdobju od maja do avgusta 2017 smo prejeli **4 prijave** okužbe z virusom **hepatitisa A.** Zboleli sta 2 ženski stari 31 in 62 let ter 2 moška stara 29 in 33 let. Vsi štirje bolniki so imeli identičen genotip virusa hepatitisa A, ki je bil identičen z izbruhom HAV v Evropi. Kontakte bolnikov smo cepili.
Obravnavali smo tudi **1 primer akutne okužbe** z virusom **hepatitisa B**, **4 primere kroničnega hepatitisa B** in **13 primerov kroničnega hepatitisa C.** Okužene in njihove kontakte, razen akutno bolnih, smo ustrezno cepili.

SPOLNO PRENOSLJIVE OKUŽBE

V obravnavanem obdobju smo prejeli **272** prijav **spolno prenosljivih okužb**. Po pogostnosti prijav si diagnoze sledijo: Genitalne bradavice - 81 primerov, sledi Nespecifični (negonokokni) uretritis - 69 primerov, Okužba s *Clamidijo* - 46 primerov, Genitalni herpes - 35 primerov, Gonoreja - 24 primerov in Sifilis - 17 primerov.

ANTIRABIČNA ZAŠČITA

V obdobju od maja do avgusta 2017 smo opravili **123 antirabičnih obravnav**. Ugriz so povzročili: 86 psov, 18 mačk, 2 netopirja, 3 miši, 1 srnjak, 2 opici, 2 podgani in 1 lisica. Stik z vabo za lisice je imelo 8 oseb. Cepili smo 16 oseb, dodatno zaščito z antirabičnim imunoglobulinom pa sta potrebovali 2 osebi. Osebe, ki smo jih cepili proti steklini, so bile poškodovane v državah nekdanje Jugoslavije, v Grčiji ,Tuniziji in na Tajskem.

IZBRUHI NALEZLJIVIH BOLEZNI

V drugi tretjini leta 2017 smo obravnavali **2 večja izbruha** nalezljivih bolezni.
Oba izbruha sta bila izbruha črevesne nalezljive bolezni, in to med otroki. En izbruh smo obravnavali v Varstveno delovnem centru in enega v kampu. Povzročitelja izbruhov sta bila *Norwalk virus* in *Clostridium Perfringens*. Zbolelo je 65 oseb, hospitaliziranih je bilo 5 oseb.
Pri obravnavi izbruhov smo sodelovali z osebjem kolektivov ter z ustreznimi inšpekcijskimi službami.

OBVESTILA

Cepljenje proti gripi v sezoni 2017/18

Na NIJZ OE Ljubljana Zaloška 29 izvajamo cepljenje proti gripi za sezono 2017/18. Za cepljenje se je potrebno predhodno naročiti. Naročite se lahko vsak delovni dan med 8.00 in 12.00 uro na telefon 01 586 39 18.
Cena cepljenja proti gripi za odrasle znaša 14 EUR, za otroke do treh let 12 EUR, za kronične bolnike in starejše od 65 let pa cepljenje stane 7 EUR.

DOSEGLJIVOST EPIDEMIOLOŠKE SLUŽBE NIJZ OE LJUBLJANA

Epidemiološka služba je dosegljiva v delovnem času vsak delovni dan med 7.30 in 14.30 uro na telefon 01 586 39 00 (H.C.).

Izven delovnega časa smo dosegljivi preko zdravnika, ki prijavlja nalezljivo bolezen, izbruh ali ugriz živali (izbrani zdravnik, dežurna zdravstvena služba, Klinika za infekcijske bolezni in vročinska stanja UKC Ljubljana).